

דברי תורה

מאת נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שנאמרו בסעודה שלישית פרשת נח תשפ"ד לפ"ק

יוצא לאור ע"י מכון מעדני מלך וויזן - גליון אלף שצ"ב

נח (בראשית א-ד) וירא אלקים את האור כי טוב, ואין טוב אלא צדיק, שנאמר (ישעיה ג') אמרו צדיק כי טוב וכו'. ואמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן אפילו בשביל צדיק אחד עולם מתקיים, שנאמר (משלי יב) וצדיק יסוד עולם ע"כ. וכתוב בעיון יעקב, ואי קשיא לך למה לי שמתקיים, הא אפילו בשביל אחד נברא העולם, מכל שכן שיתקיים העולם. יש לומר דהא אתי לאשמועינן דאפילו אם יש הרבה חוטאים באותו דור, אפילו הכי מתקיים על ידי צדיק אחד ע"כ. ולכן בימיו של מתושלח לא היה מבול, כי היה צדיק יסוד עולם, ובזכותו התקיים העולם, ורק כאשר יעברו מאה ועשרים שנה, שנות ימי חייו, אז לימים עוד שבעה אנכי ממטיר על הארץ.

נח איש צדיק תמים היה בדורותיו (ו-ט). ברש"י יש מרבתינו דורשים אותו לשבח, כל שכן שאילו היה בדור צדיקים היה צדיק יותר. ויש שדורשים אותו לגנאי, לפי דורו היה צדיק, ואילו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום (סנהדרין קח). ע"כ. וכבר הקשו מה הכריח ליש מרבתינו לדורשו לגנאי ולא לשבח, הלא ה' מעיד עליו (א-י) כי אותך ראיתי צדיק לפני. ונראה דהנה ציווי ה' לנח לעשות תבה, היתה ק"כ שנה קודם שהביא את המבול (רש"י ו-ד), וכבר אז היתה השחית כל בשר דרכו על הארץ, ולמה המתין ה' כל כך הרבה עד שהביא המבול. ואם כי ה' ארך אפים, מאריך אף וגבה דיליה, עדיין צריך ביאור קצב הדבר מאה ועשרים שנה דייקא.

ואם כן תקשה, הא גם אחר מות מתושלח, נשאר נח איש צדיק תמים, והרי צדיק יסוד עולם, ואיך בא המבול בימיו, הלא בשביל צדיק אחד העולם מתקיים. וזה הכריח אותם כי אינו דומה צדקתו של נח למתושלח, כי נח היה רק צדיק בדורותיו, ואילו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום, וצדיק כזה די לו שיתקיים לבד, ולא היה יכול זכותו של נח להגין על דורו שתתקיים, ולכן בא המבול בימיו, אלא שהוא וביתו ניצולו מימי המבול.

ויש לומר, דהנה בדור ההוא היה חי מתושלח שהיה צדיק גדול, וימי חייו קצובים היו עוד מאה ועשרים שנה, וכמו שאמר ה' לנח, כי לימים עוד שבעה אנכי ממטיר על הארץ (ד-ו), וברש"י אלו שבעת ימי אבולו של מתושלח הצדיק, שחס הקב"ה על כבודו ועכב את הפורענות. צא וחשוב שנותיו של מתושלח, ותמצא שהם כלים בשנת שש מאות שנה לחיי נח (סנהדרין קח): ע"כ. הרי שמתושלח מת באותו יום שאמר ה' להביא את המבול, והמתין עוד שבעה ימים זמן נוסף על מאה ועשרים שנה בשביל כבודו, שבעת ימי אבילות.

ויש לומר עוד, ונבאר גם כן, מה שאצל רבותינו שדורשים אותו לשבח, אמר כל שכן שאילו היה בדור 'צדיקים' היה צדיק יותר. ואצל שדורשים אותו לגנאי, אמר לפי דורו

והענין הוא, דאיתא בגמרא (יומא לה): אמר רבי אלעזר אפילו בשביל צדיק אחד עולם נברא, שנאמר

קול רנה וישועה באה לי צדיקים

ברגשי גיל ושמחה ומתוך שבה והודי להשי"ת, הננו מגישים מעומקא דליבא, ברכת מזל טבא וגדיא יאה, קדם עטרת ראשנו

~ כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ~

לרגל השמחה השרויה במעון קדשו למזל טוב

בהכנס לעול התורה והמצות נכדו היקר הב' אהרן נ"ו בן לבנו הרה"ג רבי יהושע שליט"א - ראש כוללנו בבארא פארק
הא רעווא שיזכה לשובע שמחות ורב תענוג ונחת דקדושה מכל יו"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא עד ביאת גוא"צ בב"א.

זכמו כן היה מופלג בתפלה על בני דורו, שכאשר הודיע ה' לאברהם על חטאות סדום ועמורה כי רבה, ארדה נא ואראה הכצעקתה הבאה אלי עשו כלה (בראשית יח-ב), עמד להתחנן לקונו, אולי יש חמשים צדיקים וכו', אולי ימצאון שם עשרים, אולי ימצאון שם עשרה, וחלילה לך מעשות כדבר הזה וגו'. ולכן דייקא אמרו על נח, בדורותיו היה צדיק, ואילו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום. כי בהיות שכל הפגם של נח היה שלא הוכיחם ולא התפלל עליהם, עדיין אין הכרח שאילו היה בדור של צדיקים אחרים, היו הצדיקים הללו מופלגים גם במדה זו להוכיח ולהתפלל. אבל בדורו של אברהם, הלא אברהם התנהג כן, שלימד אמונה לבני דורו, והוכיחם על מה שעובדין עבודה זרה, והתפלל על הכליה שנגזר על סדום, ונח לא עשה כן, על כן שפיר אמרו אי היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום.

*

והנה ה' אמר לנח, עשה לך תבת וגו', קנים תעשה את התבה (ו-י). ונראה דהנה לכאורה צריך ביאור, למה באמת לא התפלל נח על בני דורו, שלא יכלה ה' אותם במבול. ונראה דהנה סיום השלש עשרה מדות של רחמים היא ונקא לא ינקה (שמות לד-ז). וברש"י לפי פשוטו משמע שאינו מוותר על העון לגמרי, אלא נפרע ממנו מעט מעט. ורבותינו דרשו, מנקה הוא לשבים ולא ינקה לשאינן שבים (יומא פו). ע"כ. ואם כן לפי פשוטו של מקרא, אי אפשר להחוטא לנקות את החטא גם בתשובה, אלא מועיל רק להפרע ממנו מעט מעט. ועל כן חשב נח, שלא מהני התשובה להשיב מהם חרון אף ה'.

אמנם איתא במשנה (אבות ד-ב) אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו, ופירש האר"י ז"ל (לקוטי ש"ס אבות), כי בהכתוב ונקא לא ינקה יש בהם רמז שם הוי"ה, במלת ונקא יש ו"ה, ובמלת ינקה יש י"ה. והנה מפשטן של דברים משמע שאפילו לשבים אינו מוחל, לזה אמר שאל יסתכל בקנק"ן, באותיות קנק"ן שיש בנקא לא ינקה, אלא במ"ה שיש בו, דהיינו שם הוי"ה הרמוז בראשי תיבות וסופי תיבות העולה מ"ה, שהוא המקבל שבים ע"כ. ובבני יששכר (כסלו ד-קמג) הוסיף בזה, כי בנקא לא ינקה, זולת אותיות קנק"ן יש אותיות א"ל הוי"ה. וזהו ומנותר קנקנים, רצה לומר אותיות הנותרות במדת ונקא לא ינקה, זולת הקנק"ן, על ידם נמתקו הגבורות ברחמים, ברחמי"ם עולה גם כן מספר קנק"ן ע"ש.

ואם כן עיקר פירושו של הכתוב, ונקא לשבים, ושפיר היה ראוי לנח להוכיח ולהתפלל בעדם, והיה מועיל להחזירם למוטב. ובהיות שנח לא עשה כן, אלא הסתכל בקנק"ן, ולא במה שיש בו, וראה הדברים כפשוטן ונקא לא ינקה, על כן אמר לו 'קנים' תעשה את התבה, שמוטל עליו לתקן מה שפגם בהשני פעמים ק"ן, ובהמשפט של שנה בהתבה יתוקן מה שפגם בהקני"ם.

היה צדיק, ואילו היה בדורו של 'אברהם' לא היה נחשב לכלום, ולא אמר אילו היה בדור צדיקים לא נחשב לכלום, אלא פרט דורו של אברהם. ובפשוטו הכוונה, דהכתוב אומר נח איש צדיק תמים היה בדורותיו, וסיים את האלקים התהלך נח, וברש"י נח היה צריך סעד לתומכו, אבל באברהם הוא אומר אשר התהלכתי לפניו (כד-מ), שהיה מתחזק ומהלך בצדקו מאליו ע"ש. על כן הכתוב עצמו מבאר, שהיה נח רק צדיק בדורותיו, כי את האלקים התהלך נח, שהיה צריך סעד, ואברהם לא היה צריך סעד, ואם כן אילו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום.

ונראה עוד, דהנה בחתם סופר (בפרשתנו כב.) מבואר, דהיה פגם בנח שלא הוכיח את בני דורו, ולכן גם על נח נחתך גזר דין אלא שמצא חן בעיני ה' (סנהדרין קח.). וזהו שאמרו (ב"ר לג-ז) שמשפט דור המבול שנה תמימה היה (רש"י ח-י). וצריך עיון הלא ברגע מתו וירדו שאולה, ומה היה משפטם שוב אם ירדו גשמים י"ב חודש או שנה תמימה או לעולם. אך נח ובניו היו בעונש, מה שהיו אסורים בבית הכלא הזה בתבה, ונצטערו בה בלי ספק, והיה משפטם שנה תמימה, ואחר כך הורשו לצאת לא קודם ע"כ. והגם שתיקן חטא זה במקצת בסוף ימיו, שהטריחו ה' בבנין זה כדי שיראוהו אנשי דור המבול עוסק בה מאה ועשרים שנה, ושואלין אותו מה זאת לך, והוא אומר להם עתיד הקב"ה להביא מבול לעולם, אולי ישוּבו (רש"י ו-י). אמנם היה עליו תביעה, שלא הוכיחם בראשיתם, קודם שנתדרדו כל כך, עד שקץ כל בשר בא לפניו.

ובזוהר הק' (בפרשתנו סו:) איתא עוד, שהיה פגם על נח, שלא התפלל על בני דורו להצילם מכליה, ולכן נקרא המבול על שמו, כי מי נח זאת לי אשר נשבעתי מעבור מי נח עוד על הארץ (ישעיה נד-ט), ולכן גם על נח נחתך גזר הדין. ובלקוטי תורה להאר"י ז"ל (פ' תשא) כתוב, כי נח נתגלגל במשה, והוא תיקן מה שפגם נח, שבשעת חטא העגל שרצה ה' לכלות את ישראל, מסר משה נפשו עליהם בתפלתו, ואמר (שמות לב-לב) ועתה אם תשא חטאתם, ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת. מחנ"י הוא אותיות מ"י נ"ח, לרמוז שבזה בא לתקן מה שעיוות נח, שלא התפלל על דורו, ונקרא המבול על שמו מ"י נ"ח ע"ש.

והנה באברהם אבינו מצינו שהיה מופלג בשני דברים הללו, שהיה מלמד ומוכיח את דורו, והתפלל עליהם בעת צרתם. וכמבואר ברמב"ם (ה' עבודה זרה א-ג) שאחר שהכיר אברהם את בוראו, התחיל לעמוד ולקרוא בקול גדול לכל העולם, ולהודיעם שיש שם אלוה אחד לכל העולם, ולו ראוי לעבוד. והיה מהלך וקורא ומקבץ העם מעיר לעיר ומממלכה לממלכה, עד שהגיע לארץ כנען והוא קורא, שנאמר (כא-לב) ויקרא שם בשם ה' א-ל עולם. וכיון שהיו העם מתקבצין אליו ושואלין לו על דבריו, היה מודיע לכל אחד ואחד כפי דעתו, עד שיחזירוהו לדרך האמת, עד שנתקבצו אליו אלפים ורבעות, והם אנשי בית אברהם, ושתל בלבם העיקר הגדול הזה וחבר בו ספרים וכו' ע"כ.

זכמו כן נח, אם כי צדיק תמים היה בדורותיו, אבל היה בו פגם ב'עת לדבר', דומיא דמצורע שבא גם על חטא מי שנמנע לדבר דברים טובים שמחוייבים לדבר. ועל כן אמר לו ה', 'קנים תעשה את התבה', כמו שהמצורע צריך שתי צפרים לטהרתו, הצפור השחווטה עבור העת לחשות, והצפור החיה על שנכשל בשתיקתו, כן אתה יש כך פגם זו של המצורע, ולכן קנים תעשה את התבה, כמו קן צפור מטהר המצורע, כן תיבתך מטהרתך, הצער והאי-נוחיות שתהיה לך בהתבה, זהו תיקונך לטהר אותך.

*

זחויץ לדרכנו יש לומר עוד בטעם דלא סגי למצורע בצפור השחווטה, אלא מביא גם צפור החיה שנשלח על פני השדה לפטפט. דידוע כי הגה"צ החפץ חיים זצ"ל, היה מרבה בדיבור עם בני אדם, והיה מעורב מאד בין הבריות. ואמר בטעמו, כי בהיות שחיבר ספרים על שמירת הלשון, יאמרו בני אדם כי כדי להיות נזהר בזה, צריך האדם להיות שתקן, ובדד ישב מבני אדם, שלא להכשל בדיבור. ועל כן רוצה להראות כי יכולים לדבר ולדבר, ועם כל זה יהיה לו שמירת הדיבור, להיות נזהר מדיבורים אסורים, כי שמירת הלשון אין פירושו להיות שתקן ובודד.

זלכץ לא די להמצורע שדיבר לשון הרע להביא רק צפור אחד ולשוחטו, שיפסיק מלפטפט, שאין תיקונו של המצורע להיות שתקן, אלא יש לדבר, רק לידע איך ומה לדבר, ועל כן לקח עוד צפור, צפור החיה שהוטבל בדם הצפור השחווטה, ושולח אותה על פני השדה לפטפט, להורות שיכולין לדבר, אבל יזכור את הצפור השחווטה, להזהר מדיבורי איסור.

*

מצינו להלן בפרשה, ותבוא אליו היונה לעת ערב, והנה עלה זית טרף בפיה (ח-א). וברש"י אמרה לו יהיו מזונותי מרורין כזית בידו של הקב"ה, ולא מתקין כדבש בידי בשר ודם (עירובין יח:). ע"כ. הנה דוד המלך ע"ה אומר, מי יתן לי אבר כיונה אעופה ואשכונה, הנה ארחיק נדוד אלין במדבר סלה (תהלים נה-ז). ופירש באלשיך שהכונה על היונה הידועה, ששלח נח מן התבה, והביאה עלה זית טרף בפיה, ואמרו (ב"ר לג-ט) שנפתחו לה שערי גן עדן ומשם הביאה העלה זית. ואמר דוד, מי יתן לי אבר כמו אותה יונה שנכנסה בשערי גן עדן, והיתה כסיל שיצתה מגן עדן לשוב אל נח, אני לא הייתי עושה כן, רק אעופה עמה ואכנס בשערים אלו ואשכונה שם בגן עדן, כי שם ינוח לי ע"כ. אך לפי זה צריך ביאור המשך הכתוב, הנה ארחיק נדוד אלין במדבר סלה.

ונראה לבאר על פי דרכו באופן אחר, כי היונה מרוב תשוקתה לעשות רצון קונה עשתה כן, כי הן אמת

*

אמנם במדרש (ב"ר לא-ט) איתא, קנים תעשה את התבה, אמר רבי יצחק מה הקן הזה מטהר את המצורע, אף תיבתך מטהרתך ע"כ. ויש להבין מה שדימה את נח למצורע, אשר תיקונו וטהרתו היא בשתי צפרים חיות טהורות, ומה הקן מטהר המצורע, כן התבה מטהר אותך, וכי נח מצורע היה שצריך קן לטהרתו.

ונראה דהנה בטהרתו של המצורע נאמר, וצוה הכהן ולקח למטהר שתי צפרים חיות טהורות ועץ ארז ושני תולעת ואזוב, וצוה הכהן ושחט את הצפור האחת אל כלי חרש על מים חיים וגו', ושלח את הצפור החיה על פני השדה (ויקרא יד-ד). וברש"י לפי שהנגעים באין על לשון הרע שהוא מעשה פטופטי דברים, לפיכך הוזקקו לטהרתו צפרים, שמפטפטין תמיד בצפצוף קול. ועץ ארז, לפי שהנגעים באין על גסות הרוח. ושני תולעת ואזוב, מה תקנתו ויתרפא, ישפיל עצמו מגאותו כתולעת וכאזוב (תנחומא א) ע"כ. ולכאורה צריך ביאור, דבשלמא הצפור השחווטה באה לרמוז, כמו שאחר השחיטה אינו יכול לדבר, כמו כן הוא צריך לשתוק ולא לדבר לשון הרע, אמנם הצפור החיה למה בא.

וביאר הרה"ק מוהר"י מבעלזא זי"ע, כי עת לחשות ועת לדבר (קהלת ג-ז), וכמו שיש לחשות מדיבורי איסור, לעומת זה יש עת לדבר, תורה ותפלה ותוכחה, ולקיים ויגבה לבו בדרכי ה' להוכיח לעוברי עבירה, ולהתפלל בכל עת צרה וצוקה לבית יעקב. ואיתא בזהר הק' (ח"ג מו:). שכמו שהנגעים באים על דיבורי לשון הרע, כך הם באים על אותם דיבורים שצריך לאומרם ולא אמרם מפני שפלות, אבל זה השפלות אינו ראוי והגון, דצריך התחזקות על זה לאומרם. ועל זה בא הרמז, כי הצפור השחווטה מרמז על המדבר לשון הרע, ותקנתו שישתוק מלשון הרע, ועל זה בא הצפור השחווטה, שעכשיו בטל קולו. והצפור החיה מרמזת על מי ששתק במקום שהיה צריך לדבר, ועל זה כתיב ושלח את הצפור החיה על פני השדה, דהיינו אדרבה שיצפצף בקול, לרמוז על אותם אנשים שצריכים לומר ואין אומרים ע"כ.

זמרון מוהרי"ד זי"ע הוסיף לבאר בזה, שזהו הטעם שחטאתו ואשמו של מצורע טעונין נסכים, ולא כשאר חטאות ואשמות שאין טעונין נסכים (מנחות צא), כי המנחות והנסכים גם כן מרמזים על זה, כי היין מרמז על קדושת הלויים שאומרים שירה בפה, כדאיתא בגמרא (ברכות לה). אין אומרים שירה אלא על היין, והשמן מרמז על השתיקה, כדאיתא במדרש (שהש"ר א-ג) השמן הזה אין לו בת קול [קול הברה], כששופכין אותו לתוך כלי, אינו משמיע קול כמו שאר משקין. וזהו הרמז, דהשמן מרמז על אלו שדיברו לשון הרע, שמעתה ישתוק כנ"ל, והיין מרמז על אותם שצריכים לומר ואינם אומרים, ולכן צריך במצורע מנחה ונסכים ע"כ.

והנה נח לא התפלל על אנשי דורו, ולהמליץ בעדו יש לומר, כי נח היה איש צדיק תמים, ופירשו חז"ל (עבודה זרה ו.) תמים בדרכיו וצדיק במעשיו. וברש"י, תמים, עניו ושפל רוח ע"כ. ומגודל ענותנותו לא החשיב עצמו ראוי להתפלל על בני דורו, שיקובל תפלתו עבור רשעים כאלו אשר קץ כל בשר בא לפניו. - ופגם זה יתכן להיות גם אצלנו, שהגם שמתפלל על צורכי עצמו, אבל להשתתף בצערן של כל ישראל, כאשר עת צרה היא ליעקב, ולעמוד ולהרבות בתפלה שישמור ה' את עמו, לא מרגיש עוז בנפשו לעמוד ולהתחנן, ומרוב שפלות רוחו חושב מה יועיל כבר תפלתי או אמירת תהלים שלי, ומתירשלת בתפלתו.

חז"ל (תענית יא.) הפליגו מאד בעונש של מי שאינו משתתף בצרתן של ישראל ע"ש. אין בידינו להושיע להם בפועל, אבל בידינו להתפלל בעדם, שכל תפלה עושה רושם, ומכל שכן כאשר מתקבץ תפלות של רבבות ישראל יושבי חוץ לארץ, בודאי שעושה רושם. ויש לכיין ביותר בכל השלש תפלות כאשר מתפללים על שמירתן של ישראל על ידי ה', שישמור ה' את כלל ישראל הנתונים בצרה ובשביה. ידוע פירושו של מרן הבעל שם טוב ז"ע שאמר ה' לנח, בא אתה וכל ביתך אל התבה (א-1), כי תבה פירושו גם התיבות של תורה ותפלה, ובא אל התבה, כאשר אתה מתפלל תכניס עצמך וכל כוונתך בתוך תיבות התפלה. ויש להזהר שלא יהיה גם עלינו תביעה שלא התפללנו כראוי על אחינו בני ישראל, וכמו שעשה נח לבני דורו.

עת לחשות ועת לדבר, ההסתר פנים שהיה, שניכר חרון אף ה', גזירה מן השמים היא ואין להרהר אחר דרכי ה', כל דבר הוא בחשבון מופלא מן השמים, ויש לקבל אותם באהבה, ועת לחשות. אבל לעומת זה, על העתיד עת לדבר, לעורר רחמי שמים שיאמר למלאך הרף. ויתן ה' שיתקבלו התפלות לרחמים ולרצון, ואחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה, המקום ירחם עליהם ויוציאם מצרה לרווחה ומאפלה לאורה. וכבר אמרו חז"ל (ב"ר מב-ד) אם ראית מלכיות מתגרות אלו באלו צפה לרגלו של משיח, בקרוב במהרה בימינו אמן.

כי יפה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה (אבות ד-יז), וכל תענוגי העולם הזה הם כאפס ואין נגד תענוג העולם הבא, עם כל זה אומרת המשנה (שם) יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא. וביאורו כי אם האדם מודד התענוגים, איזה קורת רוח חביב יותר, תענוגי עולם הזה או תענוגי עולם הבא, אז בודאי לא כדאי אפילו שעה אחת להשאר בעולם הזה, אם זוכה להתענג מתענוגי העולם הבא, אבל היונה לא חי עבור תענוגים, אלא לעשות נחת רוח לקונה, וזה לא יתכן שם בעולם הבא, במתים חפשי (תהלים פח-ו), כיון שמת נעשה חפשי מן התורה ומן המצוות (שבת לא.), וכל מה שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו (אבות ו-יא), ולעשות נחת רוח לקונה יפה לה שעה אחת במעשים טובים יותר מכל חיי העולם הבא.

והיונה אמרה, אמת כי הגעתי לשערי גן עדן, והקורת רוח פה היא להפליא, אבל אני יש לי תפקיד בעולם, לצפצף כל היום ולומר שירה לבוראי, ושירה זו מיוחדת רק לעולם הזה, ואני מוכן לעזוב עולם התענוג, ולרדת למדבר כדי לעשות נחת רוח לה'. וכנסת ישראל נמשלה ליונה שנאמר (תהלים סח-יד) כנפי יונה נחפה בכסף וגו' (שבת מט.), הגם שכל ישראל יש להם חלק לעולם הבא (סנהדרין צ.), מכל מקום הם מתגעגעים לאריכות ימים בעולם הזה, כי יפה להם שעה אחת בתשובה ומעשים טובים מכל חיי העולם הבא.

וזהו שאמר דוד המלך, אין אני מתגעגע לעולם הבא, כי בעולם הזה אוכל לעבוד את ה' ולעסוק בתורה ובמצוות. 'ומי יתן לי אבר כיונה', גם אם היה לי אבר אותה יונה להגיע לשערי גן עדן, 'אעופה ואשכונה', שאוכל לעוף ולשכון שם לנצח, לא הייתי עושה כן, אלא 'ארחיק נדוד', הייתי עוזב את הגן עדן, 'אלין במדבר סלה', הייתי בוחר לשכון בעולם הזה שהוא כמדבר נגד הגן עדן. ובזה ישראל נמשלו ליונה, שעשתה כן, שעזבה שערי גן עדן, כדי שתגיע ממנה למטה כבוד שמים. היונה הרגישה חיוב הכרת הטוב לנח שנתן לה מזונה שנה תמימה, ומוטל עליה לגמור שליחותה לחזור ולהודיע כי קלו המים. והיא מלמדת לקח ליושבי תבל, מוטב שיהיו מזונותי מרורין ביד הקב"ה, ולא מתוקין כדבש ביד בשר ודם, והזכות של עשיית מעשים טובים חשובה לה הרבה יותר מתענוגי גן עדן.

הגליון הזה נכתב על ידי

מהר"ר רבי שמונה שטראהל שליט"א דומ"ץ בקהלתו הק' לרגל השמחה השרויה במענו באירוסיו בנו למול טוב	הרה"ג רבי פישל לעווי שליט"א מנהל חתני דשיבתנו הק' - שיבת קמנה לרגל השמחה השרויה במענו באירוסיו בנו למול טוב	לעילוי נשמת הרה"ח ר' פנחס יהודה ב"ר שמוען ע"ה נפטר מ"ו חשון תשנ"ו - ת.נ.צ.ב.ה	מהר"ר ר' מרדכי מענדלאוויטש ה"ו לרגל השמחה השרויה במענו בנישואיו בנו למול טוב	מהר"ר ר' יואל פיליפ ה"ו לרגל השמחה השרויה במענו בנישואיו בנו למול טוב	מהר"ר ר' יעקב משה פריעדמאן ה"ו לרגל השמחה השרויה במענו בנישואיו בנו למול טוב
מהר"ר מאיר זאב ואלדבערגער ה"ו לרגל השמחה השרויה במענו בנישואיו בנו למול טוב	מהר"ר זלמן לייב שמואל ה"ו לרגל השמחה השרויה במענו בנישואיו בנו למול טוב	מהר"ר ר' שלמה יוסף טאה ה"ו לרגל השמחה השרויה במענו בהולדת בנו למול טוב	מהר"ר ר' יצחק ווייסבערג ה"ו לרגל השמחה השרויה במענו בהולדת בנו למול טוב	מהר"ר ר' הערשל ראזענבערג ה"ו לרגל השמחה השרויה במענו בהולדת בנו למול טוב	מהר"ר ר' יוסף פריעדמאן ה"ו לרגל השמחה השרויה במענו בנישואיו בנו למול טוב